

SENİN HAYATIN SENİN ELLERİNDE!

**“Bağımlılıkla Mücadelede Araştırma Merkezi Modeli Geliştirme Çalıştayı” yapılıyor
Avrasya Üniversitesi
20 Aralık 2014, Trabzon**

Uyuşturucu madde kullanımı dünyada olduğu gibi ülkemizde de başta gençler arasında olmak üzere sadece bireyi değil toplumun tamamını etkileyen biyolojik, ruhsal ve sosyal boyutları olan bir sağlık sorunudur. Uyuşturucu / uyarıcı maddelerin ve alkol kullanımı özellikle son 10 yılda tüm dünyada önemli bir artış göstermiştir. Türkiye’de uyuşturucu kullanımı yüzde 2,7 olup, bu oran Avrupa’da yüzde 29’dur.

Ülkemizde birçok üniversite, kurum, kuruluş, yerel yönetimler ve sivil toplum örgütleri madde ve madde kullanımının önlenmesi konusunda birçok çalışma yapmaktadır. Tedavi maliyeti önlem maliyetinden fazla olan madde kullanımı ve bağımlılığın çocuk ve ergenleri korumak için sektörler arası ortak bir politika oluşturma en önemli adımlardan biridir. Etkili mücadele, sistemli, bütüncül, disiplinler arası, çok sektörlü ve karşılıklı iletişime dayanan bir yapıda gerçekleştirilmelidir. Sayın Başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu 13 Kasım 2014 tarihinde bir Genelge yayınlarak bağımlılık ile mücadelede bir nevi seferberlik ilan etmiştir.

Avrasya Üniversitesi, Kadın Sağlıkçılar Eğitim ve Dayanışma Vakfı (KASAV) ve Trabzon Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile 20 Aralık 2014 tarihinde “Bağımlılıkla Mücadelede Araştırma Merkezi Modeli Geliştirme Çalıştayı” düzenlendi. Çalıştay kapsamında özellikle bağımlılara tedavi ve rehabilitasyon hizmetlerinin kaliteli bir şekilde sunulması ve topluma yeniden kazandırılmaları alanında bir model geliştirilmesi amaçlanmıştır.

Çalıştay:

Çalıştay saat 10:00’da Saygı duruşu, İstiklal Marşı ve Açılış konuşmalarıyla başladı. Bu bölümde, Avrasya Üniversitesi Rektörü **Prof. Dr. Sami Karadeniz** üniversite çatısı altında böylesine önemli bir çalıştayın yapılmasından duyduğu memnuniyeti belirtti, Sayın Karadeniz, Avrasya Üniversitesi olarak ergenlerde bağımlılık ile ilgili bölgesel düzeyde önleyici ve koruyucu programlar üzerinde yoğun çalışmalar yürüttüklerini, Avrasya Üniversitesi

öğrencilerinin Trabzon merkezde birçok ilköğretim ve ortaöğretim okullarında bağımlılıkla mücadele kapsamında eğitim faaliyetlerine katıldıklarını, broşür geliştirdiklerini, sokak sokak bilgilendirme çalışmaları yaptıklarını vurguladı.

Açılış konuşmaları sırasında **Dr. Ayşe Güney** KASAV adına söz alarak Kadın Sağlıkçılar Eğitim ve Dayanışma Vakfı olarak hedeflerinin sağlıklı bireylerin oluşturduğu topluma kavuşmak için hizmet etmek, sağlığın korunması konusunda ilgili kuruluşlara önerilerde bulunmak, eğitim ve sağlık hizmetleri ile toplumumuzun ve bireylerin ruh ve beden sağlıklarının iyileştirilmesi için bilinç oluşturmak olduğuna vurgu yaptı. Güney, halka, kurum ve kuruluşlara, sağlık çalışanlarına yönelik verdikleri mesleki gelişim eğitimleri hakkında bilgi verdi. Halen devam eden “Yüz Yüze” İnternet Bağımlılığı Projesi ile İnternet bağımlılığı hakkında farkındalık oluşturmayı hedefledikleri proje hakkında kısa bilgilendirme bulundu. İstanbul Üniversitesi işbirliğinde geliştirilen KASAV’ın “Geç Değil” projesiyle ebeveynlere ve gençlere bağımlılıkla ilgili verilen eğitimler hakkında da bilgi veren Dr. Ayşe Güney ulusal ve uluslararası düzeyde sosyal fayda sağlayıcı projeler yürüttüklerini vurguladı.

Açılış konuşmaları ardından Avrasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencileri ve öğrenci kulüpleri tarafından bağımlılıkla mücadele ile ilgili Trabzon ilinde yaptıkları etkinlikleri konu alan video gösterildi.

Saat 11:30’da Bağımlılık ile Mücadele isimli Üst Düzey Oturum başlamıştır. Bu oturuma **Prof. Dr. Ayşe Karan** başkanlık yaptı. Yeşilay Başkanı **Savaş Yılmaz** Türkiye Yeşilay Cemiyeti olarak Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM) ile ülkemiz genelinde bağımlılık konusunda Milli Eğitim Bakanlığı ile bir eğitim seferberliği başlatmış olduklarını, TBM projesinin; bünyesinde barındırdığı hedef grup çeşitliliği açısından şimdiye kadar ülkemizde yürütülmüş en kapsamlı önleme programı olduğunu, aynı zamanda bağımlılıkla mücadele konusunda içerdiği yenilikçi yaklaşımlar açısından da yine ülkemiz için bir ilk olma niteliği taşımakta olduğunu vurguladı.

Bağımlılık sorunu ile mücadele toplumun tüm fertlerinin bilinçlendirilmesi ve topyekun bir mücadeleyle sağlanabilir olduğunun altını çizen Savaş Yılmaz, önleme çalışmaları kapsamında bir kişi için yapacağınız \$1 maliyetin bizi o kişiye sunulacak \$18 rehabilitasyon hizmeti maliyetinden kurtaracağını söyledi. Bazı istatistiki bilgileri de paylaşan Yılmaz, önleme programlarının mücadeleye etkisi kapsamında yurt dışı örneklerle değindi. Savaş Yılmaz İnteraktif eğitim yöntemleri kullanılmasının önemine değinerek, TBM Eğitim kitaplarının, 5 alanda farklı hedef gruplar için tasarlanmış kazanım temelli 18 modülden oluştuğunu ve her kitabın hitap ettiği yaş seviyesine uygun olarak yazılmış ve tasarlanmış olduğunu belirtti. Uygulayıcı Eğiticiler TBM Eğitimlerini ülke genelinde öncelikle öğrenciler arasında sonrasında toplumun genelinde yaygınlaştırma çalışmalarına başlayacaklarını vurgulayan Savaş Yılmaz Avrasya Üniversitesi öğrencilerinin Yeşilay Klübü kurarak Yeşilayın etkinliklerinde gönüllü olarak yer alabileceklerini söyledi.

Avrasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi **Prof. Dr. Yavuz Özor**an yapmış olduğu Toplum Temelli Ruh Sağlığı adlı sunusunda, alışkanlık ve bağımlılık kavramlarını, kısa ve orta uzun vadede alınması gereken tedbirlere vurgu yaptı. Madde bağımlılığında çevrenin etkisine, kötü alışkanlığa sahip bireylerin ve ailelerinin özelliklerine de değinen Özor, bağımlılıkla mücadele de ilgili kurumlarla iş birliği içerisinde risk altındaki gruplara ve onların ailelerine yönelik önleme faaliyetleri gerçekleştirmenin temel hedef olması gerektiği yapılacak çalışma ve araştırmaların riskli davranışları önlemek için en etkili programların, okul temelli programlar şeklinde yapılandırılmasının gerekli olduğunu ileri sürerek, toplum temelli eğitimlerin önleme, koruma, bilgilendirme, farkındalık yaratma ve bilinçlendirme boyutları ile bağımlılık sorunun çözümüne yönelik faaliyetleri içerecek şekilde tasarlanması gerektiğini vurguladı.

KASAD-D Yönetim Kurulu Üyesi **Ayşe Beyza Bıçakçı** Gençlik ve Spor Bakanlığı, 2013 gençlik projeleri kapsamında uygulanan “Yüz Yüze” İnternet Bağımlılığı Projesi hakkında bilgi verdi, çekilen kısa filimleri ve İnternet bağımlılığı ile farkındalık oluşturmaya yönelik oluşturulan bu projenin okul uygulamalarında çıktılarını katılımcılarla paylaştı.

TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı, Adana Milletvekili **Prof. Dr. Necdet Ünüvar**, Uyuşturucunun sadece Türkiye'nin değil Dünyanın sorunu, hatta Batı Dünyasının daha büyük sorunu olduğunu, 2012 UNODC Dünya Uyuşturucu Raporu bulgularını ve 2013 yılı Türkiye'de İkamet Ettikleri İle Göre Yatarak Tedavi Gören Kişi Sayıları, Türkiye'de Uyuşturucuya Bağlı Doğrudan ve Dolaylı Ölüm Sayıları, Türkiye'de Doğrudan Madde Bağlantılı Ölümler ile ilgili istatistikleri paylaşarak Türkiye için uyuşturucu rakamsal olarak belki büyük problem olarak görülemeyebileceğini ancak toplumsal etkisi ve algısının büyük bir problem olduğunu vurguladı. Uyuşturucu İle Mücadele Çalışma Grubu hakkında detaylı bilgi veren Ünüvar, mevcut yasal düzenlemeler, 62. Hükümet Programında yer alan tedbirler, tütün, alkol, uyuşturucu ve diğer madde kullanımlarını azaltmak için risk faktörleri ile mücadeleye devamda hükümetin kararlı adımları ve mücadelenin sokaklarda etkin şekilde sürdürüldüğünün hissedilmesi amacıyla her bölgeye özel olarak oluşturulacak Narkotim sistemi hakkında bilgi verdi. Eğitim kurumlarına yönelik uygulanacak tedbirler, farkındalık eğitimleri, uyuşturucu ile mücadele kapsamında oluşturulacak danışma birimleri, tedavi mekanizmalarının güçlendirilmesi, madde bağımlılarının tıbbi rehabilitasyonunun ve sosyal rehabilitasyonunun sağlanarak topluma kazandırılması gibi önemli konulara değinen Ünüvar uyuşturucu ile mücadelede stratejik yol haritası hakkında detaylı bilgilendirme yaptı. Prof. Dr. Necdet Ünüvar ayrıca 1. Uyuşturucuyla Mücadele Şura Kararları hakkında bilgi verdi ve ardından Başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun hem şura da hem de ulusal kanallarda yer alan açıklamalarının videolarını paylaştı.

Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı, **Prof. Dr. Seçil ÖZKAN** Sağlık Bakanlığı'nın Bağımlılık ile Mücadele Politikaları hakkında yapmış olduğu sunuda madde kullanım bozukluğunun; sosyal, ekonomik, politik ve sağlık boyutları bulunan bir problem olduğunu vurgulayarak, bağımlılıkla ilgili toplumdaki bazı yanlış düşünceler, aile eğitiminin önemi, medyanın farkındalık yaratmada ki rolü, toplumun birçok farklı kesimi ile işbirliği yapılması gerektiği, bağımlılıkta başlıca tedavi yöntemleri, AMATEM, ÇAMATEM ve Rehabilitasyon süreçleri, konuyla ilgili Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan acil eylem planı hakkında bilgi verdi.

Çalışmaya katılan Sinema Sanatçısı **Haluk Piyas** öğrencilerin yoğun ilgisini çekti. Oynadığı dizi ve filmlerin yanı sıra gönüllü olarak görev yaptığı sosyal sorumluluk projeleri hakkında bilgi veren Haluk Piyas, kendi hayat öyküsü üzerinden sevginin ve bunu dillendirmenin büyüünden bahsetti. Madde ve şiddet bağımlılığına karşı seminerler düzenleyen Yeşilay Gönüllüsü başarılı oyuncu insan onurunu ve saygınlığını temel almanın, gençliği ayırım gözetmeden zararlı alışkanlıklardan korumanın herkesin sorumluluğu olduğunu vurguladı. Haluk Piyas, çocukları korumak için sevgi, ilgi ve bilginin şart olduğunu kendi yaşam öyküsünden örneklerle anlattı.

Çalıştay **soru-cevap** bölümüyle devam etti. Üst düzey oturum katılımcıları kendilerine yöneltilen soruları cevaplandırıdılar.

Çalıştay öğle yemeği arasından sonra **Başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu**'nun katılımıyla devam etti. Değerli eşi **Op. Dr. Sare Davutoğlu**'nun ailevi nedenlerden dolayı katılmadığı çalışmayı tamamlamaya geldiğini ifade eden başbakanımız salondan büyük alkış aldı. Öğrencilerin ayakta coşkulu alkışlarıyla dinlediği Başbakanımız yapmış olduğu konuşmasında uyuşturucu ile mücadelede atılacak adımları, toplumsal bilinç oluşturma'nın önemini, okul ve çevrelerinde alınacak tedbirleri, uyuşturucu tacirlerinin terörist muamelesi göreceğini belirtti. Kurulacak danışma hattı, uyuşturucu ile mücadelede oluşturulacak üst kurul ve teknik kurul hakkında detaylı bilgi verdi. Üniversite öğrencilerine duyduğu güveni vurgulayan başbakanımız, gönüllü çalışacak gençlik timlerinin önemini vurguladı. Avrasya Üniversitesi öğrencilerine muhabbet timleri oluşturmalarını tavsiye eden başbakanımız birçok toplumsal sorunun bu şekilde aşılacağını da belirtti.

Başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu çalıştayın içinde yer aldığı Sağlık Bilimleri Fakültesi ve Ömer Yıldız Yerleşkesinin açılış kurdelesini de kesti. Açılış törenine çok sayıda bakan, milletvekili ve Trabzon protokolü katıldı.

Başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu'nun Üniversiten ayrılması sonrasında Çalıştayın kapalı oturumuna geçildi. Paydaşların, "Bağımlılıklar ve mücadele" konusunda ülkemizdeki mevcut mücadele uygulamalarının ve hastane, rehabilitasyon modellerinin tartışılması ve nihayetinde Trabzon Bağımlılık Mücadele Merkezi için önerilerin paylaşılması şeklinde yürütüldü. Daha ziyade çözüm ve uygulama önerilerinin konuşulduğu bu bölüm basına kapalı olarak gerçekleşti.

İlk olarak Trabzon Adli Tıp Kurumu çalışanlarından **Doç. Dr. Hülya Karadeniz** kuruma gerçekleştirilen başvuru istatistiklerinden yola çıkarak durum analizi yaptı.

Dr. Cenk Yançar, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Oya Bahadır Yüksel Çocuk ve Gençlik Merkezi hakkında yapmış olduğu sunusunda, son yıllarda Gaziantep'in hızlı sanayi büyümesinin getirdiği göç ve nüfus artışı, ekonomik ve sosyal sorunları da beraberinde getirdiğini, Tubim 2013 raporuna göre yatarak tedavi gören hastaların ikamet yerleri incelendiğinde Gaziantep'in 5. sırada maddeye bağlı direk ölümlerde 4. sırada yer aldığını, Belediyenin bu sorunları çözmeye yönelik olarak Münir Onat Çocuk ve Gençlik Merkezi, Akınal Çocuk-Gençlik ve Aile Merkezi ve Oya Bahadır Yüksel Çocuk ve Gençlik Merkezleri ile hizmet verdiğini belirtti. Merkezimizin amacını; sosyal risk altında bulunan, suça eğilimli uçucu ve uyuşturucu madde kullanan çocukları ve ergenleri maddeden uzaklaştırarak, fiziksel, ruhsal, zihinsel ve eğitimsel eksiklerini gidermek topluma kazandırılmalarını sağlamak şeklinde özetleyen Yançar, bu amaçla merkezde tedavi, eğitim hizmetleri ve meslek kurslarının bütünleştirilerek verildiğini belirtti. Merkezin işleyişi, programları hakkında detaylı bilgi veren

Yançar ayrıca Merkezin 40 hasta kapasitesi olduğunu alanında uzmanlaşmış 65 personel ile 24 saat esasına göre hizmet verdiklerini söyledi.

Dr. Cenk Yaçar Merkezde uygulanan programın akut dönem olarak adlandırılan ilk ayda bağımlıların kullandıkları maddenin etkisinden arındıkları, merkeze oryantasyonun yapıldığı, eşlik eden sağlık ve psikiyatrik problemlerin tedavisinin başlatıldığı dönem olduğunu, her hasta için devam eden programın yanında bireysel sorunlarına yönelik tedavi planı hazırlandığını, tedavinin her aşamasında psikoeğitim, grup ve bireysel terapileri, 12 basamak programı uygulandığını detaylı olarak anlattı. Yine, primer olarak adlandırılan 2. dönemde, maddenin yaşantılarına etkileri, madde kullanma sebepleri, madde isteği ile başa çıkma, dürtüsellik, öfke kontrolü ve sorun çözme becerileri gibi konuların gözden geçirildiğini, bozulan aile ilişkilerin bu dönemde ele alındığını, eğitim ve beceri derslerine de bu dönemde ağırlık verildiğini belirtti. Yançar, uzatılmış dönem olarak adlandırılan dönemde de hastanın sosyal hayata adaptasyon, mesleki yönlendirme, aileye ve sosyal yaşama dönüş için hazırlanan programları paylaştı.

Gaziantep Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı Oya Bahadır Yüksel Çocuk ve Gençlik Merkezi sunumu sonrası **Prof. Dr. Aşkın Asan** tarafından Trabzon'da kurulması arzulanan benzer merkezin işlevi, yapısı, rehabilitasyon modeli hakkında önerilerin paylaşıldığı tartışma oturumu başlatıldı. Bu bölümde KASAD D Başkanı Dt. Gülnur Alpkan , KASAV ve KASAD D Yönetim Kurulu Üyeleri Prof. Dr. Ayşe Karan, Prof. Dr. Serpil Bulut, Uz.Dr. Ayşe Güney , Op. Dr. Şule Selman, Uz. Kl. Psk. Ayşe Beyza Bıçakçı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim üyesi Doç. Dr. Murat Coşkun, Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Doktoru Doç. Dr. Ramazan Konkan, Bülent Ecevit Üniversitesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Ömer Şenormancı, Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Uzmanı Uz. Dr. Fatma Cengiz ve Türkiye Diyanet Vakfı KAGEM Başkanı Hicret Toprak görüşlerini paylaştılar.

Çalıştayın kapanış konuşmasını Avrasya Üniversitesi Sağlık Bilimleri fakültesi Dekanı Prof. Dr. Yavuz Özoran yaptı.

Hayırlı uğurlu olsun.

Program:

9:30-10:00	Kayıt
10:30	Açılış Saygı Duruşu ve İstiklal Marşı Açılış Konuşmaları: Prof. Dr. Sami Karadeniz, Avrasya Üniversitesi Rektörü Dr. Ayşe Güney, KASAV ve KASAD D üyesi
11:00	Üniversite Tanıtım Videosu Avrasya Üniversitesi Öğrenci Kulüpleri Bağımlılıkla Mücadele Etkinlik Videoları
11:30	Üst Düzey Oturum (Ömer Yıldız Yerleşkesi Konferans Salonu) Bağımlılık ile Mücadele Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ayşe Karan

11:45-12:15	Savaş Yılmaz, Yeşilay Genel Müdürü "Yeşilay Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı"
12:15-12:35	Prof. Dr. Yavuz Özorun, Avrasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı "Bağımlılıkta Toplum Temelli Ruh Sağlığı Hizmeti"
12:35-13:00	Ayşe Beyza Bıçakçı, KASAV "Yüz Yüze"Orta Öğretimde İnternet Bağımlılığı Projesi ve Kısa Filmlerin Gösterimi
13:00-13:15	Kahve Arası Avrasya Üniversitesi Öğrenci Standları Ziyareti "Bağımlılıkla Mücadelede Öğrenci Çalışmaları"
13:15-13:45	Prof. Dr. Necdet Ünüvar, Adana Milletvekili TBMM Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Başkanı "1. Uyuşturucuyla Mücadele Şurası"
13:45-14:30	Prof. Dr. Seçil ÖZKAN, Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Başkanı, Bağımlılık ile Mücadele Politikaları
14:30-15:00	Haluk Piyes, Yeşilay Gönüllüsü, Sanatçı "Madde Bağımlılığında Kamuoyu Bilinçlendirmenin Önemi"
15:00-15:30	Soru-Cevap
15:30-17:00	Öğle Yemeği
17:00-17:30	Protokol Konuşmaları (Ömer Yıldız Yerleşkesi Konferans Salonu) Ömer Yıldız (Avrasya Üniversitesi Mütvevelli Heyeti Başkanı) Başbakanımız Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu
17:30-17:35	Avrasya Üniversitesi Ömer Yıldız Yerleşkesi Açılışı
17:35-19:00	Çalıştay (Ömer Yıldız Konferans Salonu) Bağımlılık ile Mücadelede Türkiye Modeli Mevcut Durum Analizi Doç. Dr. Hülya Karadeniz, Trabzon Adli Tıp Kurumu Dr. Cenk Yançar, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi Çözüme Yönelik Öneriler ve Kısa Vadede Atılacak Adımlar Tartışması: Prof. Dr. Aşkın Asan, Avrasya Üniversitesi Dt. Gülnur Alpan KASAD D Başkanı, KASAV ve KASAD D Yönetim Kurulu Üyeleri: Prof. Dr. Ayşe Karan, Prof. Dr. Serpil Bulut, Uz.Dr. Ayşe Güney , Op. Dr. Şule Selman, Uz. Kl. Psk. Ayşe Beyza Bıçakçı, Uz. Dr. Fatma Cengiz Doç. Dr. Murat Coşkun, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim üyesi, Doç. Dr. Ramazan Konkan, Bakırköy Ruh Sağlığı ve Sinir Hastalıkları Hastanesi Yrd. Doç. Dr. Ömer Şenormancı, Bülent Ecevit Üniversitesi Öğretim Üyesi, Hicret Toprak Türkiye Diyanet Vakfı KAGEM Başkanı
	Kapanış Konuşması: Prof. Dr. Yavuz Özorun, Avrasya Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanı

